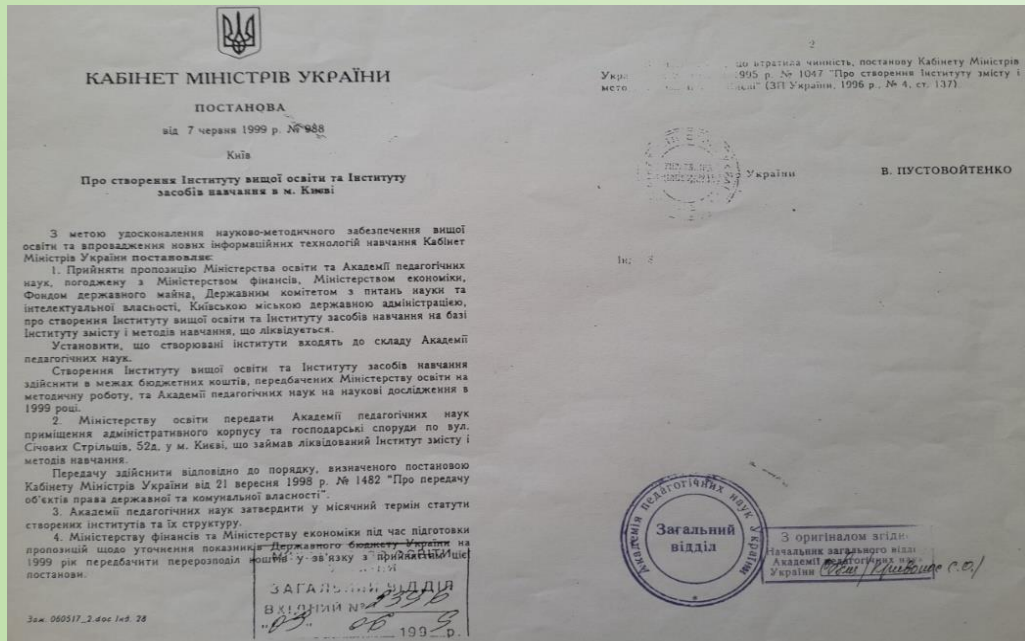

25 років Інституту вищої освіти НАПН України: досягнення та перспективи розвитку

07 червня 2024 р.

Історія створення Інституту вищої освіти НАПН України

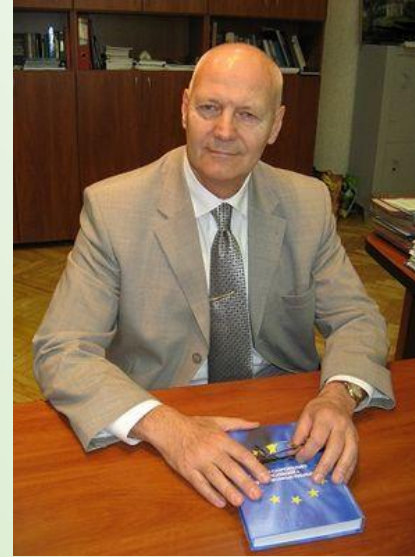
Інститут вищої освіти НАПН України створено 7 червня 1999 р. (Постанова КМУ № 988) у рік започаткування Болонського процесу з метою експертної підтримки інтеграції до цього процесу вітчизняних закладів вищої освіти та наукового й методичного супроводу модернізації системи вищої освіти України. Ідея створення належить Президенту НАПН України В.Г. Кременю.

2002 р.

Перше колективне фото працівників Інституту

Директори Інституту вищої освіти НАПН України

Директори Інституту:

Віктор Петрович Андрущенко (1999-2005 рр.)
Василь Миколайович Ткаченко (2005-2006 рр.)
Володимир Іларіонович Лугувий (2007-2012 рр.),
Михайло Филімонович Степко (2012-2014 рр.),
Світлана Андріївна Калашнікова (2014-2021 рр.)
Ірина Іванівна Драч (2021- по теперішній час)

Виконані дослідження (2000-2023 рр.)

Кількість виконаних досліджень:
46.

Актуальність і перспективність досліджень, їх прикладне значення для реформування вищої освіти України забезпечувалися визначенням тематики досліджень відповідно до пріоритетів державної політики у сфері вищої освіти та ключових пріоритетів розвитку Європейського простору вищої освіти та Європейського дослідницького простору.

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

О. Бородієнко, Ю. Вітренко,
О. Воробйова, В. Ворона,
М. Дебич, О. Кущенко,
О. Паламарчук, О. Слюсаренко,
Ж. Таланова, В. Ткаченко

ПОЛІТИКА ТА МЕХАНІЗМИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В
УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА В УМОВАХ
ВОЕННОГО СТАНУ І ПІСЛЯВОЕННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ КРАЇНИ

МОНОГРАФІЯ

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

В. Луговий, І. Драч,
О. Петров, В. Зінченко,
Ю. Мелков, І. Жилієв,
І. Рєгейло, О. Слободянюк,
Н. Базелюк

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ
ОСНОВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ
МЕХАНІЗМІВ ПІДВИЩЕННЯ
ДОСЛІДНИЦЬКОЇ СПРОМОЖНОСТІ
УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ
ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «ВІДКРИТА
НАУКА» ТА ПОВОЕННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ЯК СИЛЬНОЇ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КРАЇНИ

МОНОГРАФІЯ

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

О. Оржель, М. Бойченко,
О. Петров, К. Трима,
Н. Шофолова, Л. Червона,
О. Бульвінська, О. Литовченко

ПОЛІТИКА ТА МЕХАНІЗМИ
РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТІВ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІД
ЧАС ПОВОЕННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

МОНОГРАФІЯ

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

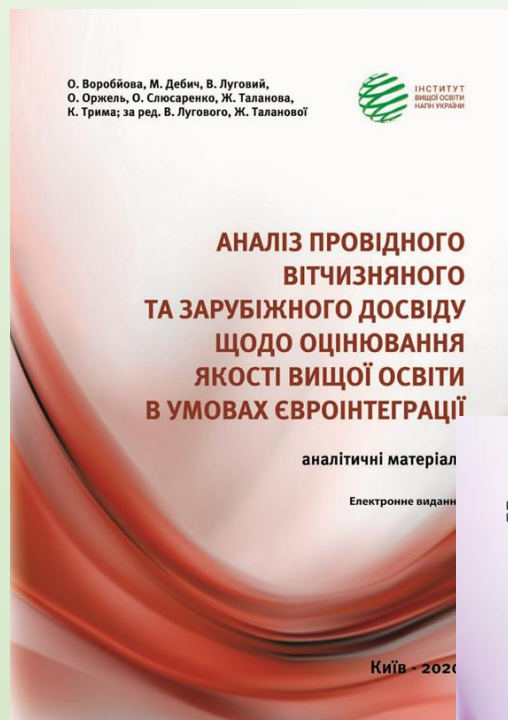
Ю. Скиба, О. Жабенко,
В. Ковтунець, О. Отич,
Л. Червона, Г. Чорноиван,
О. Ярошенко

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА
ПРОВІДНИЙ ЗАРУБІЖНИЙ
ДОСВІД ВЗАЄМОДІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ТА РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ
ВОЕННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЕННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

ПРЕПРИНТ
(АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ)

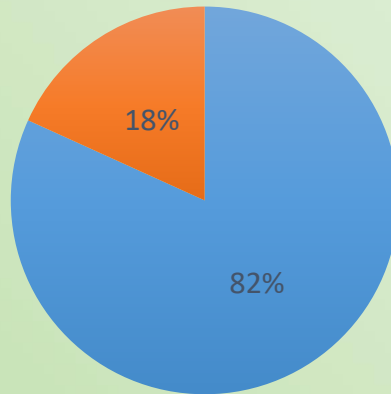
Кількість наукової, науково-виробничої та довідкової продукції (2000-2023 рр.)

- ✓ монографії – **122**
- ✓ препринт (аналітичні матеріали) – **26**
- ✓ підручники – **87**
- ✓ навчальні посібники – **169**
- ✓ методичні рекомендації – **66**
- ✓ словники – **24**
- ✓ статті – **4098**
(з них протягом 2016 – 2023 рр.
86 – у науково-метричних виданнях WoS, Scopus)

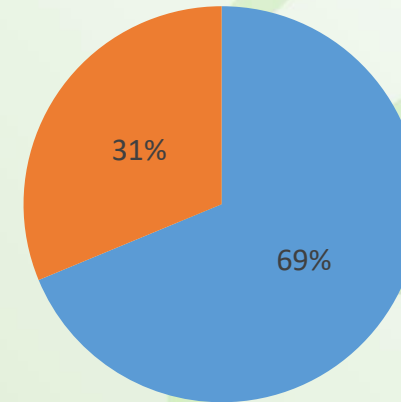
Кількість захищених дисертацій (2000-2023 рр.)

Захищено 239 дисертацій з педагогічних наук

■ Кандидатських ■ Докторських

Захищено 192 дисертації з філософських наук

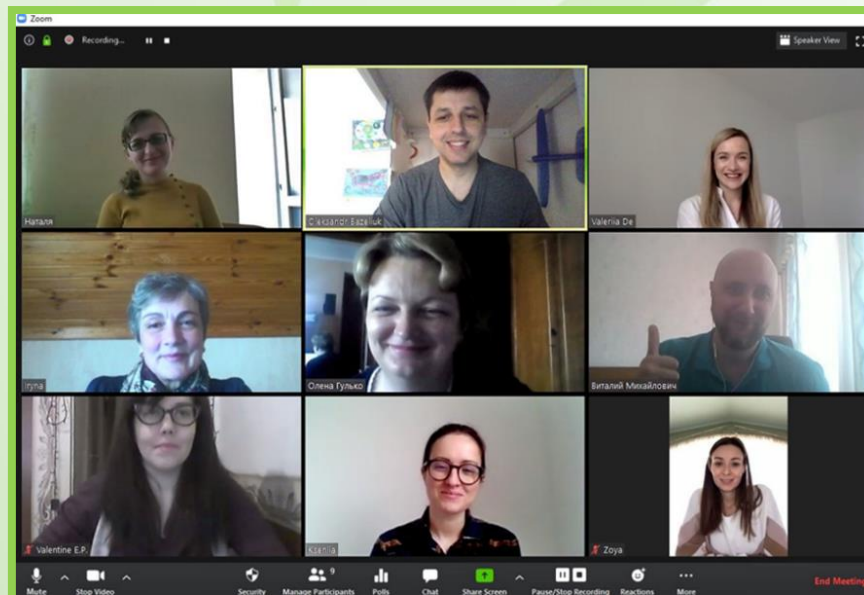

■ Кандидатських ■ Докторських

Всього у спеціалізованих вчених радах Інституту захищено **431** дисертація (103 на здобуття наукового ступеня доктора наук, 375 – кандидата наук, 3 – доктора філософії):
з педагогіки – **236** дисертацій (43 на здобуття наукового ступеня доктора наук та 190 – кандидата наук)
з освітніх, педагогічних наук – **3** доктора філософії
з філософії – **192** дисертацій (60 на здобуття наукового ступеня доктора наук та 132 – кандидата наук).

Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів

	Підготовка здобувачів вищої освіти	Чисельність
1	Кандидатів наук	175
2	Докторів філософії	33
	Всього:	208

Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів

Докторантура	Чисельність
Підготовка докторів наук	56

Реалізація міжнародних проєктів

- *Інновації та оновлення освіти для поліпшення життя й зниження рівня бідності (2001–2006)*

ПРООН

- *Демократична освіта (1998–2006);*
- *Розбудова демократії (2007)*

Уряд Канади

- *Формування мережі експертів із забезпечення якості вищої освіти (2018–2019)*

Чеська агенція з розвитку

- *Міжнародна програма технічної допомоги
Програма місцевих екологічних дій в Україні (МЕП) (2003–2006)*

США

- *Трансфер європейської системи забезпечення якості в «Академію дистанційної освіти (2007)*

TACIS

Реалізація міжнародних проєктів

- Структурована співпраця в області докторських досліджень (підготовки), підготовки з універсальних навичок та академічного письма в регіонах України (2016–2020 рр.);
- Проект з міжнародної академічної мобільності (2016–2021);
- Імплементация системи забезпечення якості освіти через співпрацю Університет – Бізнес – Уряд у ЗВО (2017-2020);
- Посилення співпраці між університетами і громадами (2023–2027)

Еразмус+

- Національна система забезпечення якості вищої освіти на засадах взаємної довіри (2011–2014);
- ELITE - Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту (2013–2016)

TEMPUS

- Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад (2020–2024);
- Центри сертифікації викладачів: інноваційні підходи до досконалості викладання (UTTERLY) (2021–2024)
- Модель персоналізованого навчання студентів на основі віртуального навчального середовища інтелектуального тьюторства «Навчання без обмежень» (SMART-PL) (2023–2026)

ЄС

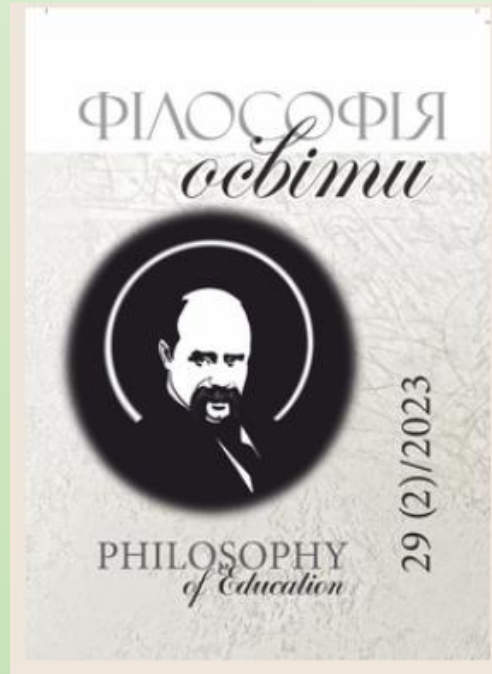

- Програма розвитку лідерського потенціалу університетів України (2016–2019);
- Програма вдосконалення викладання у вищій освіті України (2019–2023)

Британська
Рада в Україні

Науковий журнал «Філософія освіти. Philosophy of Education»

Наукове фахове видання: Категорія «Б»: спеціальність 033 Філософія (Наказ МОН України від 17.03.2020 р. № 409)

Міжнародний науковий журнал «Університети і лідерство»

Наукове фахове видання: Категорія «Б», спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки (наказ МОН України від 17 березня 2020 р. № 409)

Звернення до міжнародної спільноти щодо війни РФ проти України (25.02.2022)

Коригування тем наукових досліджень задля врахування впливу війни на діяльність університетів України (2022)

Підготовка Науково-аналітичної доповіді «Вища освіта України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення: виклики і відповіді» (2023)

Звернення вчених Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України до міжнародної академічної спільноти щодо війни Російської Федерації проти України

Дорогі колеги!

Підтримуємо звернення НАПН України – вважаємо злочинним і категорично засуджуємо порушення територіальної цілісності й кордонів України з боку Російської Федерації. Вважаємо також неприпустимими заяви керівництва Російської Федерації стосовно нашої держави, втручання у внутрішні справи України шляхом заперечення її цивілізаційної суб'єктності та висунення вимог відмови від власного шляху розвитку.

Повномасштабне вторгнення військ Російської Федерації в Україну – це бомби, ракети, артилерія та вуличні бої. Невігласами захоплено Чорнобильську атомну електростанцію. Гинуть мирні люди. Гинуть наші діти. Руйнується мирна інфраструктура міст і селищ (школи, садочки, лікарні, пологові будинки тощо). Сотні тисяч українців, рятуючи життя своїх близьких, стають біженцями. Але Збройні Сили України та весь український народ дають гідну відсіч агресору.

Діяльність в умовах війни

Волонтерська діяльність

Зібрано кошти на тепловізор, генератор, автомобіль, шини

На адресу колективу Інституту вищої освіти НАПН України надійшли подяки від командування та особового складу реактивної артилерійської батареї військової частини А 2120 за патріотизм, вагомий внесок у підтримку військовослужбовців Збройних Сил України

Реалізація ініціативи «Academics to Academics» щодо підтримки академічного персоналу університетів, переміщених з регіонів, що знаходяться у зоні активних бойових дій

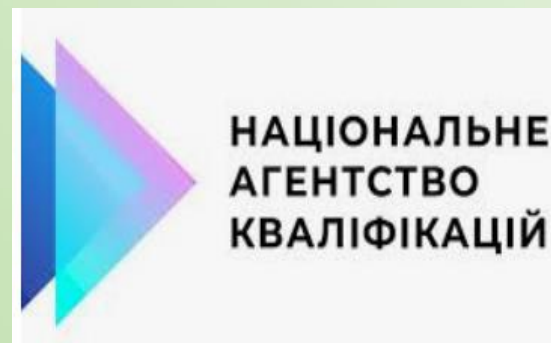
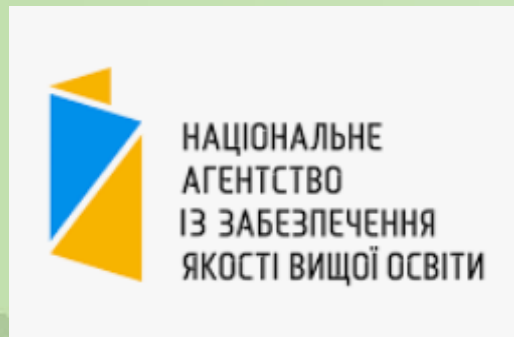

Ініціатива "Academics to Academics" (A2A).
Запрошуємо долучитися та підтримати!

ГО «Інститут лідерства, інновацій на розвитку» спільно з Інститутом вищої освіти НАПН України започатковують Ініціативу «Academics to Academics» (A2A)

Ініціатива спрямована на підтримку академічного персоналу університетів України, переміщеного з регіонів, що знаходяться у зоні активних бойових дій. Ініціатива має за мету надання допомоги таким викладачам і дослідникам задля здійснення ними освітньої та наукової діяльності в умовах внутрішнього або закордонного переміщення.

Стратегічні партнерства

Команда Інституту (2024 р.)

В Інституті працюють 44 особи, з них – 34 наукових працівників (16 докторів наук, 15 кандидатів наук, 3 особи без наукового ступеня)

Мобілізований до лав ЗСУ: О. Базелюк

Молоді вчені: В. Ткаченко, І.Пільщикова, М. Саюк

Характеристика персоналу Інституту

Якісна характеристика персоналу Інституту

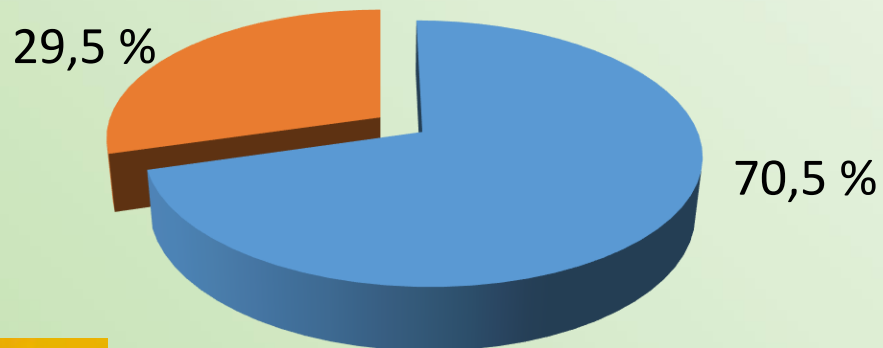

Наукові працівники Інституту

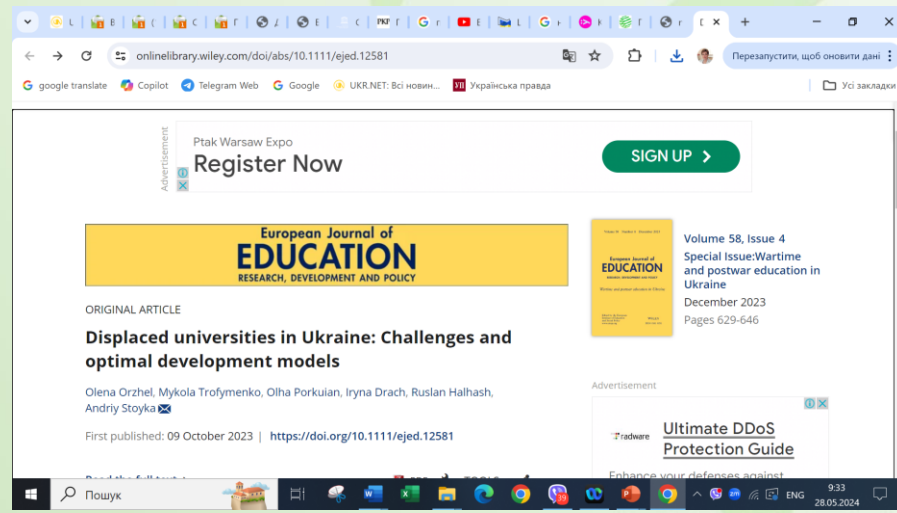
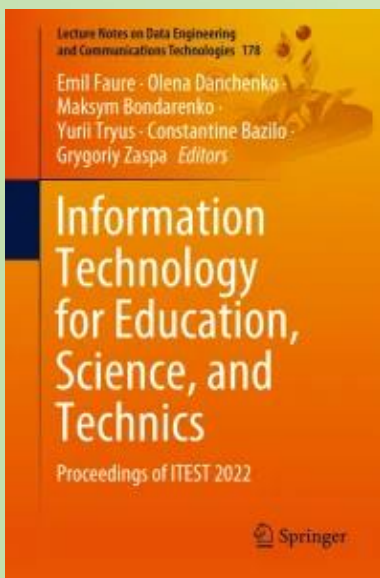

Публікаційна активність наукових співробітників

Публікації Scopus та/або Web of Science

■ наукові працівники, які мають публікації Scopus та/або Web of Science

Вплив результатів діяльності Інституту на розвиток науки

Виявлено та обгрунтовано:

Закони:

- зв'язку складності та самостійності в освіті: самостійність у навчанні зростає з підвищенням складності освітніх програм (кваліфікацій), що опановуються.
- базисної організації компетентностей як системної єдності п'яти фундаментальних видів компетентностей – інтелектуально-знаннєвого, ціннісно-орієнтаційного, творчо-інноваційного, діалого-консенсусного та художньо-творчого, що відповідно пов'язані з основними видами соціально-культурної інформації – знаннями, цінностями, проектами, консенсусами і художніми образами.

Розроблено:

Концепції:

- розвитку лідерського потенціалу університетів
- розвитку університетської освіти із застосуванням гуманітарних і культурних стратегій
- реалізації науково-дослідницької діяльності в університетах
- Проєкт Концепції з розвитку відкритої науки в наукових організаціях

Розроблено:

Моделі:

- Нова модель економічної діяльності у сфері вищої освіти України
- Концептуальна модель гуманізації вищої освіти як засіб забезпечення її якості
- Модель екосистеми дослідницьких е-інфраструктур університетів України
- Модель використання сервісів та інструментів штучного інтелекту у вищій освіті

Механізми:

- реалізації ефективного врядування в університетах
- розширення фінансової автономії ЗВО України
- розвитку науково-педагогічного потенціалу університетів України у контексті розширення інституційної автономії та в умовах воєнного стану

Механізми:

- рейтингування ЗВО
- реалізації соціальної відповідальності університетів України в умовах війни та під час повоєнного відновлення країни
- підвищення дослідницької спроможності університетів України в умовах війни та повоєнного відновлення у контексті імплементації концепції «Відкрита наука»
- забезпечення ефективності освітньої діяльності в університетах України в контексті євроінтеграції та в умовах воєнного стану і післявоєнного відновлення країни

Критерії і показники

- національного рейтингу закладів вищої освіти
- формульного розподілу видатків між закладами вищої освіти
- оцінювання якості вищої освіти в умовах євроінтеграції
- оцінювання ефективності діяльності університетів України

Вісник НАПН України, 2020, 2(2) ISSN Online 2707-305X
OPEN ACCESS <https://visnyk.naps.gov.ua/>

ОРІЕНТАЦІЯ КЕРІВНИКА УНІВЕРСИТЕТУ НА РЕЗУЛЬТАТИВНИЙ РОЗВИТОК ЗАКЛАДУ

Пропозиції Інституту вищої освіти НАПН України щодо цільових показників діяльності закладу вищої освіти, які включаються до контракту з керівником
<https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-11-7>

ДРАЧ Ірина Іванівна
доктор педагогічних наук, доцент,
перший заступник директора Інституту
вищої освіти Національної академії
педагогічних наук України, м. Київ, Україна

КАЛАШНІКОВА Світлана Андріївна
доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України, директор
Інституту вищої освіти Національної
академії педагогічних наук України,
член Національної команди експертів з
реформування вищої освіти, м. Київ, Україна

ЛУГОВИЙ Володимир Іларіонович
доктор педагогічних наук, професор, дійсний
член (академік) НАПН України, перший віце-
президент Національної академії педагогічних
наук України, член Національної команди
експертів з реформування вищої освіти,
м. Київ, Україна

СЛЮСАРЕНКО Олена Миколаївна
доктор педагогічних наук, старший
науковий співробітник, заступник
директора з наукової роботи Інституту
вищої освіти Національної академії
педагогічних наук України, м. Київ, Україна

ТАЛАНОВА Жанна Василівна
доктор педагогічних наук, старший науковий
співробітник, доцент, головний науковий
співробітник відділу політики і врядування у
вищій освіті Інституту вищої освіти
Національної академії педагогічних наук
України, менеджер з аналітичної роботи
Національного Еразмус+ офісу в Україні,
м. Київ, Україна

Драч І.І., Калашнікова С.А., Луговий В.І. та ін., <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-11-7>

Вплив результатів діяльності Інституту на розвиток науки

Розміщення дослідницьких даних у відкритому доступі на міжнародній платформі Zenodo

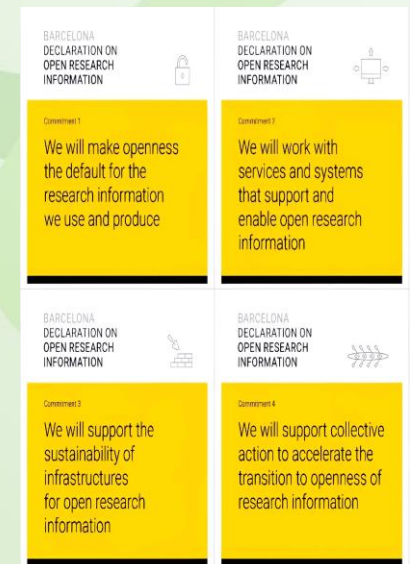
Входження до Коаліції з удосконалення оцінювання дослідницької діяльності CoARA (Coalition for Advancing Research Assessment)

Підписання Сан-Франциської декларації про оцінку досліджень (DORA) та Барселонської декларації про відкриту наукову інформацію (Barcelona Declaration on Open Research Information).

Впровадження принципів відкритої науки вченими Інституту вищої освіти НАПН України

Для забезпечення відкритого доступу до дослідницьких даних відповідно до принципів відкритої науки 2 листопада 2023 р. на міжнародній платформі Zenodo розміщено дані опитування «Відкрита наука у закладах вищої освіти України» щодо використання штучного інтелекту.

Платформа Zenodo – це сховище для збереження та надання доступу до наукових, навчальних, інформаційних матеріалів, відкритий і безкоштовний цифровий архів, що дозволяє дослідникам з усього світу та з усіх дисциплін розміщувати свої документи, дослідницькі дані та програмне забезпечення.

Наукова, методична та консультативна підтримка:

- Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність»
- Національної рамки кваліфікацій
- Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки
- стандартів вищої освіти
- професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»

Здійснено аналіз стану, ефективності й конкурентоспроможності мережі державних закладів вищої освіти України. Надана загальнонаціональна та за регіонами характеристика мережі закладів з огляду на їх кількість і величину, профіль і пріоритетність підготовки, охоплення і дублювання, комплектність спеціальностей, позиції в міжнародних університетських рейтингах, перспективи оптимізації, насамперед шляхом укрупнення.

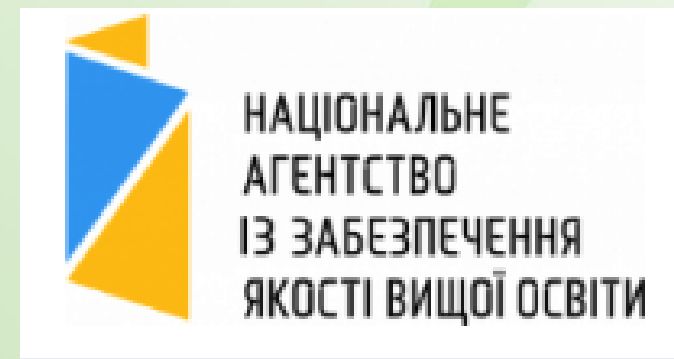
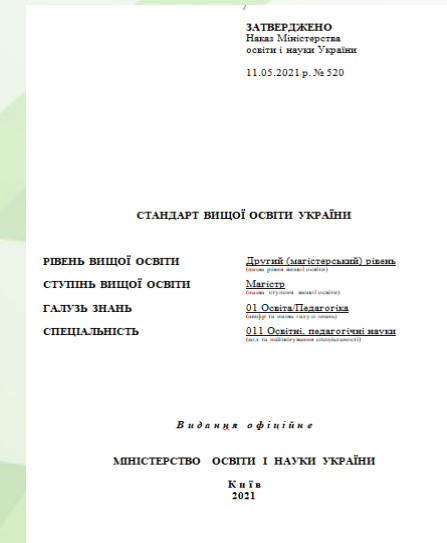
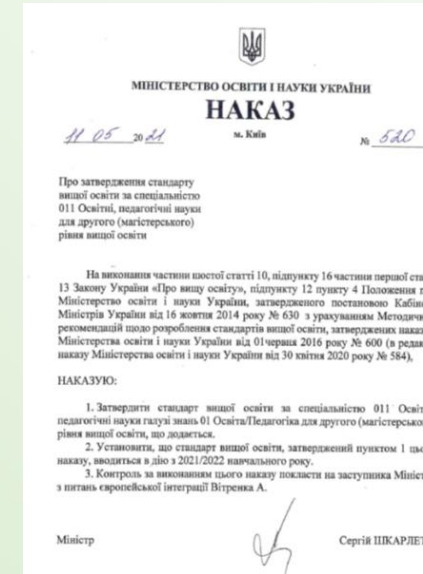
Співпраця Інституту з МОН України, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, Національним агентством кваліфікацій, Національним Еразмус+ офісом в Україні, ЗВО України

- національна команда експертів з реформування вищої освіти в Україні
- робочі групи Міністерства освіти і науки України, Сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, Науково-методичної комісії Міністерства освіти і науки України
- керівники/члени експертних груп НАЗЯВО

Вплив результатів діяльності Інституту на освітню діяльність ЗВО

- Підготовлено 1272 експерти з забезпечення якості вищої освіти (2016-2019).
- Проведено тренінги для **420** членів науково-методичних комісій Міністерства освіти і науки України (2018 р.).
- Здійснено методичну експертизу **113** проєктів стандартів вищої освіти (2019-2023 рр.).
- Взято участь в якості керівників і експертів у роботі експертних груп НАЗЯВО з акредитації **38** освітніх програм різних рівнів вищої освіти (2020-2023).
- Розроблено методологію та проведено інституційний аудит **3** переміщених ЗВО (2020, 2021)

Вплив результатів діяльності Інституту на освітню діяльність ЗВО (міжнародні проєкти)

- Розроблено 10 навчальних посібників (проєкт ELITE, 2013-2016)
- Проведено тренінги та здійснено рецензування 29 електронних посібників для оновлених навчальних дисциплін переміщених університетів (поєкт REDU (2022, 2023).
- Підготовлено монографію «Вдосконалення викладання і навчання у вищій освіті: теорія і практика» (проєкт UTTERLY, 2023)
- Реалізується Проєкт «Модель персоналізованого навчання студентів на основі віртуального навчального середовища інтелектуального тьюторства “Навчання без обмежень”» (SMART-PL) (2023-2026 роки)

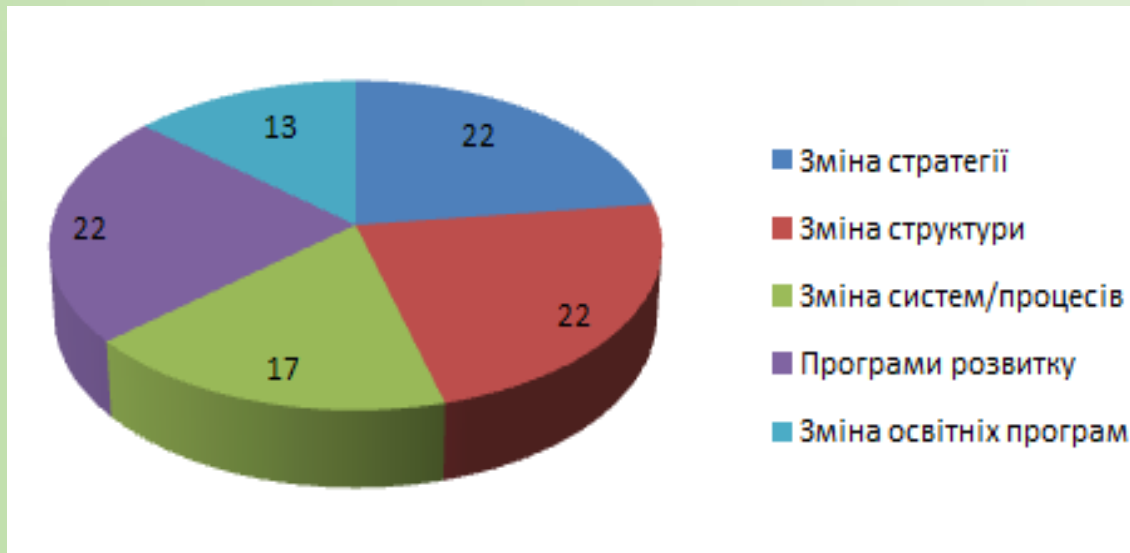
Вплив результатів діяльності Інституту на посилення конкурентоспроможності ЗВО

- В університетах України створено **7** Центрів лідерства (за результатами міжнародного проєкту «ELITE» – Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту (2013–2016)).
- Підготовлено національну когорту із **300** агентів змін 40 університетських команд, серед яких — **49** ректорів та проректорів, **191** декан, науковець та адміністративний працівник (із яких **80** були молодими лідерами), **40** студентів і **20** фасилітаторів (за результатами міжнародного проєкту з розвитку лідерського потенціалу університетів).

Міжнародний проєкт «Програма розвитку лідерського потенціалу університетів України»

Зафіксовано 79 прикладів реальних інституційних змін

Вплив результатів діяльності Інституту на посилення конкурентоспроможності переміщених університетів

Проект ЄС «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад» (2020-2024)

До 1.07.2022 р.: Донецький державний університет управління (м. Маріуполь), Луганський національний аграрний університет (м. Старобільськ), Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля (м. Сєверодонецьк)

Після 1.07.2022 р.: Маріупольський державний університет, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Основні результати:

- проведення інституційного аудиту
- цифровізація Університетів
- тренінги для персоналу та студентів Університетів
- оновлення стратегії розвитку Університетів
- розроблення та пілотування оновлених навчальних дисциплін
- мультиплікація нових знань і навичок
- розвиток англомовної компетентності академічного персоналу
- підтримка студентських послуг

- Розвиток стратегічних партнерств
- Посилення співпраці із ЗВО
- Участь у проєктах Горизонт Європа, Національного фонду досліджень України
- Впровадження принципів відкритої науки
- Включення періодичних наукових фахових видань Інституту (науковий журнал «Філософія освіти. Philosophy of Education»; міжнародний науковий журнал «Університети і лідерство») до категорії «А» Переліку наукових фахових видань України та до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science
- Збільшення частки молодих вчених серед наукових працівників

Дякую за увагу!